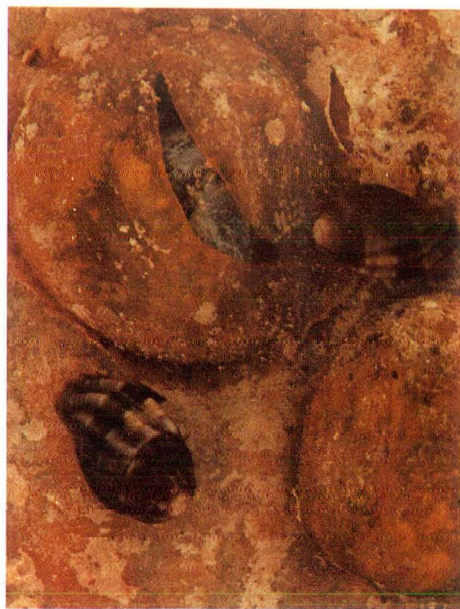

Voluta musica

Begin 1986 meldde mevrouw I. Peeters van Aruba een eigenaardige vondst: een aantal eicapsules aan de binnenzijde van de kleppen van *Pinna carnea* Gmelin, 1791. Die eicapsules waren namelijk van een buikpotige: *Voluta musica* L., 1758, een in het Caribisch gebied vrij algemene soort. De capsules zitten als blisters aan de binnenzijde van een klepje van de Pinna (afb. 1), die op ongeveer 7 meter diepte werd aangetroffen. Elke capsule bevat tenminste 3, maar meer-

Afb. 1 Eicapsules van *Voluta musica* op een klep van *Pinna carnea*. Foto I. Peeters, Aruba.

Afb. 2 Eicapsule van *Voluta musica* met halfcirkelvormige snede, waardoor de jonge slakken het ei verlaten. Coll. Zoöl. Museum, Amsterdam. Foto P. van Pel.

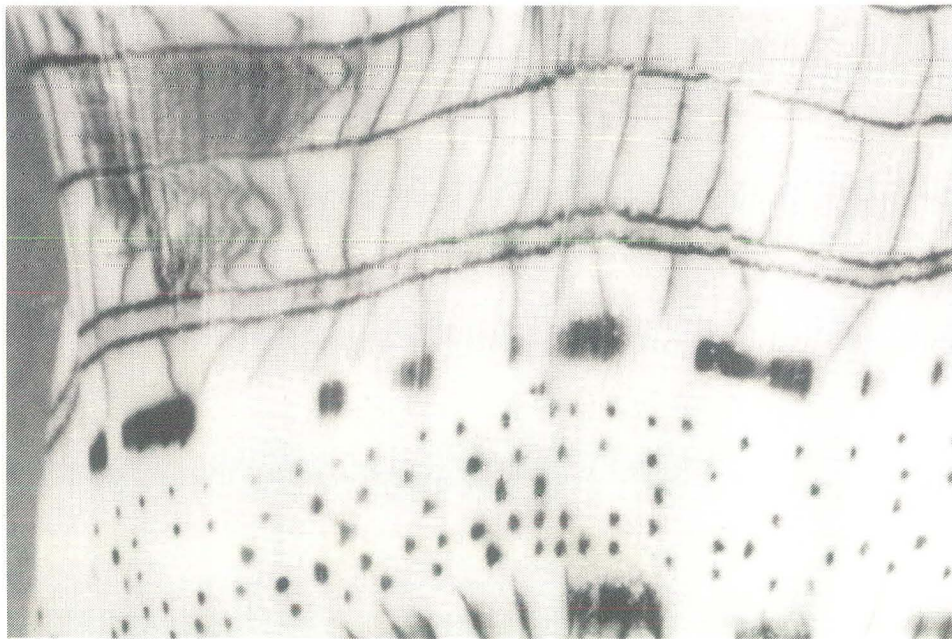

malen ook 4 of 5 juvenielen. Een halveaanvormige snede toont de plaats, waar de jongen het ei hebben verlaten (afb. 2). De gelukkige vindster heeft de geboorte van zeker 8 kleine 'musicaatjes' aanschouwd. Zij schrijft daarover: „Het was fascinerend om te zien, hoe deze kleine diertjes door de tevoren al aanwezige half-cirkelvormige snede in de eicapsule braken en beschutting zochten in donkere vochtige hoekjes! We hebben ze daarna dan ook maar snel in zee teruggezet onder enkele rotsblokken!”

De geboorte van deze jonge exemplaren van *Voluta musica* is een goede reden om nog iets meer over deze soort te vermelden. Ze heeft een zwaargebouwde schelp, die wel tot 11 cm kan uitgroeien (afb. 4). De naam *musica* heeft de soort te danken aan de tekening: op een rozeachtig of crèmeachtige ondergrond enige banden, die bestaan uit fijne lijnen en daardoor

gelijkenis vertonen met notenbalken (afb. 3). De kleine bruine vlekken doen dan denken aan muzieknoten. Kleur en tekening zijn echter zeer variabel, zodat lang niet altijd de herkomst van de naam even duidelijk is te zien. Die grote variabiliteit, gecombineerd met een toch aanzienlijke verspreiding – tot Suriname – staat meestal borg voor een groot aantal synoniemen. Zo ook bij *Voluta musica*. De koploper daarbij is zoals dikwijls Röding, 1798, die vaak zelfs zonder nauwkeurige plaatsaanduiding de volgende synoniemen op zijn naam heeft staan: *lineata*, *chora*, *incornata*, *maculata*, *laevigata*, *reticulata*, *rosea*, *confusa*, *turbata* en *muta*. Lamarck heeft in 1811 *musica* als volgt genoemd: *thiarella*, *violacea*, *nebulosa*, *guineaica*, *carneolata*, *laevigata* en *sulcata*. Verdere synoniemen zijn: *guineensis*, *plicata* Dillwyn, 1817, *nodulosa* Lam., 1822, *polypleura* Crosse, *typica*, *danula* en *rugi-*

Afb. 3 Detail van de tekening van *Voluta musica*, waaraan deze soort haar naam heeft te danken. Foto Th. Strengers

Afb. 4 *Voluta musica* kent een grote variabiliteit in kleur en tekening. Bovenste rij: exemplaren afkomstig van Parquana, Venezuela; onderste rij: Links: *V. demarcoi* Olsson, 1965, Patuca, Honduras, in modder, 27 m diep; midden: *V. musica*, Aruba; rechts: idem, Ned. Antillen. Coll. A. Herlaar. Foto Th. Strengers.

fera Dall, 1907. Verschil van mening bestaat onder de auteurs over de vraag of *Voluta demarcoi* Olsson, 1965 een zelfstandige soort is, een ondersoort of slechts een synoniem van *V. musica* (afb. 4). Dr. Petuch heeft deze slak zelfs ingedeeld in het geslacht *Falsilyria* Pilsbry & Clinch, 1954, waarin enige fossiele soorten zijn opgenomen.

Andere kenmerken van de schelp zijn de dikke buitenlip, de dorsale ribben met knobbels op de schouders, de ongeveer 9 plooiën op de columella en de aanwezigheid van een operculum.

Dat laatste is in zoverre bijzonder, omdat van de ongeveer 200 Volutidae slechts een 30-tal een operculum bezit.

LITERATUUR

- DANCE, S. Peter. 1974. The encyclopedia of Shells.
 DOUTÉ, Harald. 1987. Variability of *Voluta musica* (Liné, 1758) and *Voluta (= Falsilyria) demarcoi* Olsson, 1965. *La Conchiglia*, jg. XIX (216-217):16-21.
 PEL, Peter van. 1986. Q: Where Does *Voluta musica* Lay its Eggs? *Hawaiian Shell news*. vol. XXXIV (11):1.
 TUCKER ABBOTT, R. 1974. *American Seashells*.
 WEAVER, Clifton Stokes & John Eleuthère du PONT. 1970. *Living Volutes*.